PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (pirmoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS 2005 m. rugsėjo 27 d. *

Sujungtose bylose T-134/03 ir T-135/03

Common Market Fertilizers SA, įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama *barrister* A. Sutton ir advokatės N. Flandin,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą X. Lewis, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2002 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimus C(2002) 5217 galutinis ir C(2002) 5218 galutinis, kuriuose nutarta, kad atsisakymas išieškoti importo muitus konkrečiu atveju nepateisinamas,

* Proceso kalba: prancūzų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(pirmoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas B. Vesterdorf, teisėjai J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka ir V. Trstenjak,

posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. sausio 25 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 3319/94 dėl galutinio antidempingo muito karbamido ir amonio nitrato tirpalams iš Bulgarijos ir Lenkijos, kuriuos eksportuoja privalančios mokėti muito mokestį įmonės, nustatymo ir dėl

laikino muito galutinio surinkimo (OL L 350, p. 20) 1 straipsnio 3 dalies antroji pastraipa nustato specialių antidempingo muitą:

„<...> Į laisvą apyvartą išleistoms importuotoms prekėms, sąskaitų už kurias minėti Lenkijoje įsteigti eksportuotojai arba gamintojai nepriklausomam importuotojui tiesiogiai nepateikia, nustatomas toks specialus muito mokestis:

prekei <...>, kurios sertifikatą užpildė *Zaklady Azotowe Pulawy* <...>, specialus 19 ekiu už toną muito mokestis <...> (papildomas TARIC kodas: 8795).“ (Neoficialus vertimas)

2 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, (OL L 302, p. 1), iš dalies pakeisto 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2700/2000 (OL L 311, p. 17) (toliau – Muitinės kodeksas), 239 straipsnis skaitomas taip:

„1. Importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius 236, 237 ir 238 straipsniuose nenurodytoms aplinkybėms:

— nustatytoms taikant komiteto procedūrą,

— susidariusioms dėl alinkybių, kuriomis suinteresuotojo asmens veiksmuose nematyti apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Padėtys, kurioms susidarius gali būti taikoma ši nuostata, ir procedūros, kurios turi būti taikomos

tokiais atvejais, nustatomos taikant komiteto procedūrą. Muito grąžinimui arba atsisakymui jį išieškoti gali būti nustatomos ir specialios sąlygos.

2. Dėl 1 dalyje nurodytų priežasčių muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu <...> atitinkamai muitinės įstaigai pateikiamas prašymas."

3 Iš Muitinės kodekso 4 straipsnio 24 dalies yra aišku, kad pagal šį kodeksą komiteto procedūra yra 247 ir 247a straipsniuose nustatyta procedūra.

4 Muitinės kodekso 247 straipsnis numato, kad „šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės <...> patvirtinamos 247a straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka".

5 Muitinės kodekso 247a straipsnis nustato:

„1. Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas (toliau – komitetas).

2. Jeigu yra daroma nuoroda į šią dalį, Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai taikomi <...>.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles."

6 Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnis nustato:

„1. Pirmininkas bendra tvarka pagal 14 straipsnio 2 dalį keturiolika kalendorinių dienų iki posėdžio turi perduoti nuolatinėms atstovybėms ir komiteto nariams kvietimus, darbotvarkę, priemonių, dėl kurių prašoma komiteto nuomonės, projektus, bei kitus darbo dokumentus.

2. Skubiais atvejais, ir jei priimtinos priemonės turi būti taikomos iš karto, pirmininkas, komiteto nario prašymu ar savo iniciatyva, gali minėtą perdavimo terminą sutrumpinti iki penkių kalendorinių dienų.

3. Ypač skubiu atveju pirmininkas gali nesilaikyti pirmojoje ir antrojoje pastraipose nurodytų terminų. Jei per posėdį į jo dienotvarkę siūloma įrašyti naują klausimą, tam reikia komiteto narių paprastos daugumos patvirtinimo."

7 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką, 5 straipsnis (OL L 184, p. 23, toliau – komitologijos sprendimas) nustato:

„Reguliavimo procedūra

1. Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas reguliavimo komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

2. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį gali nustatyti pirmininkas atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė patvirtinama Sutarties 205 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma tais atvejais, kai Taryba turi priimti sprendimus Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. Komisija, nepažeisdama 8 straipsnio, patvirtina numatytas priemones, jei jos atitinka komiteto nuomonę.

4. Kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškiama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir informuoja Europos Parlamentą <...>“

8 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio tam tikras muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1), iš dalies pakeisto 1998 m. liepos 29 d. Komisijos reglametu (EB) Nr. 1677/98 (OL L 212, p. 18, toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 905 straipsnis numato:

„1. Jeigu sprendimą priimanti muitinė, kuriai pateiktas prašymas grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti vadovaujantis Kodekso 239 straipsnio 2 dalimi, negali priimti sprendimo vadovaudamasi 899 straipsniu, bet prašymas paremtas įrodymais, dėl kurių gali susidaryti ypatinga situacija esant aplinkybėms, kuriomis suinteresuotojo asmens negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu, valstybė narė, kuriai priklauso ši muitinė, perduoda medžiagą apie šį atvejį Komisijai, kad ji galėtų tokį klausimą išspręsti taikydama 906–909 straipsniuose nustatytą procedūrą.

Tačiau išskyrus tuos atvejus, kai sprendimą priimanti muitinė abejoja, ji pati gali nuspręsti grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti tuomet, kai mano, kad Kodekso 239 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos yra vykdomos, jeigu tik atitinkama suma, tenkanti vienam ūkio subjektui vienos ar daugiau importo arba eksporto operacijų atžvilgiu, bet susidaranti esant vienoms ir toms pačioms ypatingoms aplinkybėms, yra mažesnė nei 50 000 ekiu.

Sąvoka „suinteresuotasis asmuo“ suprantama taip pat, kaip ir 899 straipsnyje.

Visais kitais atvejais sprendimą priimanti muitinė prašymą atmeta.

2. Siunčiant Komisijai medžiagą apie atvejį, turi būti pateikiami visi būtini duomenys, kad pateiktas atvejis galėtų būti visapusiškai išnagrinėtas. Be to, pareiškėjas, pateikęs prašymą grąžinti muitus ar atsisakyti juos išieškoti, turi pasirašyti, kad susipažino su medžiaga, bei nurodyti, kad jis neturi ką pridurti, t. y. jog visi jam atrodantys svarbūs duomenys yra įtraukti į medžiagą.

Gavusi medžiagą apie atvejį, Komisija nedelsdama apie tai atitinkamai informuoja suinteresuotąją valstybę narę.

Nustačiusi, kad valstybės narės pateiktos informacijos nepakanka sprendimui dėl atitinkamo atvejo priimti atsižvelgiant į visus faktus, Komisija gali paprašyti pateikti papildomos informacijos.“

9 Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnis nustato:

„Per 15 dienų nuo medžiagos apie 905 straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį gavimo Komisija perduoda jos kopiją valstybėms narėms.

Minėto atvejo svarstymas kiek įmanoma greičiau įtraukiamas į komiteto posėdžio, numatyto Kodekso 247 straipsnyje, darbotvarkę."

10 Įvykus šios bylos faktams Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio antroji pastraipa buvo iš dalies pakeista 2003 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1335/2003, iš dalies keičiančiu Įgyvendinimo reglamentą (OL L 187, p. 16):

„Minėtos bylos svarstymas kiek įmanoma greičiau įtraukiamas į ekspertų grupės, numatytos Kodekso 907 straipsnyje, posėdžio darbotvarkę."

11 Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis numato:

„Kai bet kuriuo metu, vykstant 906 ir 907 straipsniuose numatytai procedūrai, Komisija ketina priimti nepalankų sprendimą pareiškėjui, pateikusiam prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juo išieškoti, ji pateikia jam savo prieštaravimus raštu kartu su visais juos grindžiančiais dokumentais. Prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti pateikęs pareiškėjas raštu pateikia savo požiūrį per mėnesį nuo minėtų prieštaravimų išsiuntimo dienos. To nepadarius per minėtą laikotarpį, laikoma, kad jis atsisakė teisės pareikšti savo požiūrį."

12 Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmoji pastraipa nustato:

„Pasikonsultavusi su ekspertų grupe, sudaryta iš visų valstybių narių atstovų, atvykusių į komiteto posėdį svarstyti konkretaus atvejo, Komisija nusprendžia, ar apsvarstyta ypatinga situacija sudaro pakankamą pagrindą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti."

13 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamento Nr. 1, nustatančio kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958, p. 385), 3 straipsnis nustato:

„Bendrijos institucijos valstybei narei ar jos jurisdikcijoje esančiam asmeniui siunčiamus dokumentus rengia tos valstybės kalba."

Faktinės bylos aplinkybės

14 Ieškovė, įsteigta Belgijoje, yra chemijos produktų, būtent azoto tirpalų (karbamido ir amonio nitratas) didmenininkė. Jos įmonių grupę sudaro *Rellmann GmbH*, įsteigta Hamburge (Vokietija), 100 % ieškovei priklausanti dukterinė įmonė, ir *Agro Baltic GmbH*, kurios būstinė yra Rostoke (Vokietija), 100 % *Rellmann* priklausanti dukterinė įmonė. 1989 m. ieškovė įsigijo Prancūzijos bendrovę *Champagne Fertilisants*, kuri yra jos mokesčių atstovė visai veiklai Prancūzijoje.

15 Eksportuotoja, Lenkijos įmonė *Zaklady Azotowe Pulawy* (toliau – *ZAP*), prekes pardavė *Agro Baltic*. Ieškovės grupės prekybos grandinė yra tokia: *Agro Baltic* prekes perpardavė *Rellmann*, kuri savo ruožtu jas perpardavė ieškovei. Buvo išrašytos atitinkamos sąskaitos.

16 Byloje T-134/03 1997 m. kovo–rugsėjo mėn. *Agro Baltic* iš *ZAP* pirko tris karbamido ir amonio nitrato tirpalų siuntas. Šioms siuntoms pritaikyta šio sprendimo 15 punkte aprašyta prekybos grandinė.

17 *Cogema*, įgaliotam muitinės tarpininkui, buvo nurodyta išleisti prekes į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu, o vartojimui – ieškovės vardu.

18 Taigi pirmiausia prekės buvo išleistos į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu pagal EU0 deklaraciją, prie kurios pridėtos *ZAP* sąskaitos, išrašytos *Agro Baltic*, ir EUR 1 sertifikatai, patvirtinantys lenkišką prekių kilmę. Prekėms buvo pritaikyta sandėliavimo procedūra, o po kelių minučių jos išgabentos iš muitinės sandėlio galutiniam vartojimui *Champagne Fertilisants* vardu.

19 Byloje T-135/03 1995 m. sausio mėn. *Agro Baltic* iš *ZAP* pirko vieną siuntą, kuriai buvo pritaikyta šio sprendimo 15 punkte aprašyta prekybos grandinė.

20 *Agro Baltic* paskyrė bendrovę *SCAC Rouen* (toliau – *SCAC*), įgaliotą muitinės tarpininką, išleisti prekes į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu, o vartojimui – ieškovės vardu. Taigi tai pačiai prekei ji pateikė dvi muitinės importo deklaracijas, toje pačioje muitinės įstaigoje nurodydama du skirtingus gavėjus, dėl to buvo galima atskirti muitų mokėjimą nuo PVM mokėjimo.

21 *SCAC* naudojo supaprastintą išmuitinimo procedūrą išleidžiant į laisvą apyvartą ir vartojimui tik ieškovės vardu. Tam *SCAC* ieškovės vardu pateikė IM4 deklaraciją, prie kurios buvo pridėta *Rellmann* sąskaita, išrašyta ieškovei, ir EUR 1 sertifikatas, patvirtinantis lenkišką prekių kilmę.

22 Iš pradžių Prancūzijos kompetentinga institucija priėmė deklaracijas, susijusias su šiomis dviem bylomis, sertifikatų EUR 1 pagrindu netaikė importui muito mokesčio ir nereikalavo sumokėti antidempingo muito.

23 Tačiau po vėliau atlikto patikrinimo Prancūzijos kompetentinga institucija nusprendė, kad specialus 19 ekiu už toną muito mokestis, įvestas Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąja pastraipa, turi būti taikomas visoms su šiomis dviem bylomis susijusioms siuntoms. Jos teigimu, tikroji prekių importuotoja buvo ieškovė, kuri nebuvo tiesioginė *ZAP* sąskaitos gavėja, nors pačių ginčijamų prekių serifikatą užpildė *ZAP*. Tiksliau iš bylos T-134/03 medžiagos kompetentingos Prancūzijos institucijos nusprendė, kad tarpinis prekių sandėliavimas dėl jo ypač trumpo laiko yra teisinė fikcija ir kad ieškovė gavo prekes per tris nagrinėjamas ūkines operacijas dar prieš pateikiant deklaraciją išleidimui į laisvą apyvartą

Agro Baltic vardu. Dar tiksliau, bylos T-135/03 medžiagoje Prancūzijos kompetentingos institucijos nusprendė, kad ieškovės vardu buvo pateikta tik viena deklaracija išleidimui į laisvą apyvartą ir galutiniam vartojimui.

24 Todėl bylos T-134/03 medžiagoje Poitiers informavimo ir kontrolės centro (*Centre du renseignement d'orientation et de contrôle de Poitiers*) tarnautojai 1998 m. gruodžio 4 d. surašė protokolą, pagal kurį buvo išvengta iš viso 3 911 497 Prancūzijos frankų (FRF) (564 855 eurų) muitų ir mokesčių. Bylos T-135/03 medžiagoje Rueno tarpregioninės muitinės direkcija (*Direction interrégionale des douanes de Rouen*) 1997 m. lapkričio 13 d. surašė protokolą, pagal kurį turėjo būti sumokėta iš viso 840 271 FRF (128 098 eurų) muitų ir mokesčių.

25 1999 m. lapkričio ir gruodžio mėn. ieškovė, remdamasi Muitinės kodekso 239 straipsniu, pateikė prašymus atsisakyti išieškoti muitus Prancūzijos muitinės administracijai. 2002 m. vasario 14 d. pastaroji persiuntė minėtus prašymus Komisijai, kuri juos užregistravo kreipimosi numeriais REM 02/02 (byla T-134/03) ir REM 03/02 (byla T-134/03).

26 2002 m. rugsėjo 9 ir 10 d. laiškais, į kuriuos buvo atsakyta 2002 m. spalio 11 d., Komisija ieškovei nurodė, kad ji priėmė neigiamą sprendimą bylose REM 02/02 ir REM 03/02.

27 2002 m. lapkričio 12 d. ekspertų grupė REM/REC atvyko į Muitinės komiteto muitų grąžinimo skyriaus posėdį. Pagal 2002 m. lapkričio 29 d. surašytą šio posėdžio ataskaitą galutiniu ekspertų grupės balsavimu, kiek susiję su bylomis REM 02/02 ir REM 03/02, buvo pasiektas šis rezultatas: „šešios delegacijos balsavo už Komisijos pasiūlymą, keturios delegacijos susilaikė ir penkios balsavo prieš Komisijos pasiūlymą".

28 2002 m. gruodžio 20 d. Komisija, teigdama, kad ieškovė buvo akivaizdžiai aplaidi ir nebuvo ypatingos situacijos, dėl kurios Muitinės kodekso 239 straipsnio taikymo sąlygos neįvykdytos, priėmė sprendimus C(2002) 5217 galutinis (byla REM 02/02) ir C(2002) 5218 galutinis (byla REM 03/02), nustatančius, kad atsisakymas išieškoti importo muitą yra nepateisinamas (toliau – ginčijamas sprendimas). Ji apie šiuos sprendimus informavo Prancūzijos muitinę, kuri savo ruožtu 2003 m. vasario 10 d. juos perdavė ieškovei.

Procesas ir šalių reikalavimai

29 Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje 2003 m. balandžio 18 d. gautu pareiškimu ieškovė pateikė šį ieškinį.

30 Pagal teisėjo pranešėjo pranešimą Pirmosios instancijos teismas nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Vykdydamas proceso organizavimo priemones per posėdį jis nurodė šalims atsakyti į tam tikrus klausimus. Išklausęs šalis Pirmosios instancijos teismas sujungė bylas T-134/03 ir T-135/03, kad būtų kartu vykdoma žodinė proceso dalis ir priimamas sprendimas.

31 Per 2005 m. sausio 25 d. teismo posėdį šalys pateikė savo žodines pastabas ir atsakė į Pirmosios instancijos teismo klausimus.

32 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

33 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinius,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

34 Grįsdama savo ieškinius, ieškovė pateikia tris pagrindus: pirmą – dėl esminių procedūros reikalavimų ir teisės į gynybą pažeidimo, antrą – dėl akivaizdžios vertinimo klaidos taikant Muitinės kodekso 239 straipsnį ir trečią – dėl pareigos motyvuoti pažeidimo.

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su esminių procedūros reikalavimų ir teisės į gynybą pažeidimu

35 Šis pagrindas yra padalytas į penkias dalis, susijusias su, pirma, EB 7 straipsnio ir komitologijos sprendimo 5 straipsnio, antra, Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio 1 dalies, trečia, Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies, ketvirta, Reglamento Nr. 1 3 straipsnio, galiausiai su teisės į gynybą pažeidimais.

Dėl pirmos pirmojo pagrindo dalies, susijusios su EB 7 straipsnio ir komitologijos sprendimo 5 straipsnio pažeidimu

— Šalių argumentai

36 Iš esmės ieškovė teigia, kad priemonės, reikalingos įgyvendinti Muitinės kodeksą, ypač jo 239 straipsnį, yra pagal minėto kodekso 247 straipnį nustatytos taikant reglamentavimo procedūrą, numatytą 247a straipsnio 2 dalyje. Ji primena, kad pastaroje nuostatoje išdėstyta, jog Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas ir ji remiasi komitologijos sprendimo 5 straipsniu, susijusiu su reguliavimo komitetu.

37 Ieškovė teigia, kad 2002 m. lapkričio 12 d. posėdžiavęs komitetas (žr. šio sprendimo 27 punktą) buvo reguliavimo komitetas komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme.

38 Ji tęsia, kad nurodant, jog komiteto balsavimo rezultatams pritaikant EB 205 straipsnyje numatytą balsų paskirstymą Komisijos pasiūlymas negalėjo surinkti reikalaujamos kvalifikuotosios 62 balsų daugumos.

39 Todėl ieškovė teigia, kad komitetas nepareiškė nuomonės komitologijos sprendimo 5 straipsnio 4 dalies prasme, todėl Komisija nedelsdama turėjo pateikti savo pasiūlymą Tarybai bei informuoti Europos Parlamentą, o ji to nepadarė. Nepaisydama nieko, priėmusi visus ginčijamus sprendimus, Komisija viršijo savo įgaliojimus pažeisdama EB 7 straipsnį ir komitologijos sprendimo 15 straipsnį. Todėl ginčijami sprendimai yra iš esmės ydingi.

40 Komisijai, kuri teigia (žr. šio sprendimo 45 punktą), kad aptariamas komitetas iš tikrųjų yra ekspertų grupė, kurį ji pati įsteigė priimdama Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnį, ieškovė atsako, kad Komisija, priimdama minėtą 907 straipsnį, ne nustatė Muitinės kodekso įgyvendinimo priemones, o netinkamai naudojosi įgaliojimais pažeisdama EB 7 straipsnį.

41 Ji priduria, kad Komisijos pagrindimas turi būti atmestas, nes pagal jį Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmoji pastraipa yra neteisėta dėl teisinio pagrindo nebuvimo. Tuo atveju, jei Pirmosios instancijos teismas šį pagrindimą priimtų, ji savo dublike, remdamasi EB 241 straipsniu, tvirtina, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmoji pastraipa yra neteisėta. Be to, ieškovė remiasi Pirmosios instancijos teismo 2003 m. sausio 28 d. Sprendimu *Laboratoires Servier prieš Komisiją* (T-147/00, Rink. p. II-85, 45 punktas), pagal kurį „pagal nusistovėjusią teismo praktiką ginčijamą aktą priėmusios institucijos nekompetencija yra pagrindas panaikinti Bendrijos teismo iniciatyva".

42 Papildomai ieškovė teigia, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos tekstas, numatantis ekspertų grupės atvykimą į komiteto posėdį, o ne „vieno komiteto" posėdyje, patvirtina aiškinimą, pagal kurį ginčijamas komitetas yra tas pats, kuris nurodomas Įgyvendinimo reglamente, būtent numatytas Įgyvendinimo reglameto 906 straipsnio antrojoje pastraipoje, t. y. reguliavimo komitetas, numatytas Muitinės kodekso 247 straipsnyje. Be to, ieškovė teigia, kad jei Komisijos aiškinimas būtų teisingas, Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio antrojoje pastraipoje numatyta procedūra, kurios rezultatas buvo Muitinės kodekso 247 straipsnyje numatyto komiteto posėdis prieš Komisijai priimant visus sprendimus dėl muitų grąžinimo ir atsisakymo išieškoti, nebuvo įvykdyta. Taigi Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio antroji pastraipa buvo pažeista.

43 Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio antrosios pastraipos naujas tekstas (žr. šio sprendimo 10 punktą), kuriame žodis „komitetas" buvo pakeistas „ekspertų grupe,

numatyta <...> 907 straipsnyje“, nepaneigia šių motyvų, nes šis pakeitimas padarytas po komiteto posėdžio, susijusio su šia byla.

44 Galiausiai ieškovė pažymėjo, kad aplinkybė, jog Komisija savo iniciatyva paskaičiavo 2002 m. lapkričio 12 d. komiteto balsavimo balsus pagal EB 205 straipsnyje numatytą paskirstymą, rodo, kad ginčijamas komitetas yra reguliavimo komitetas komitologijos sprendimo 15 straipsnio prasme. Atsakydama Komisijai, kuri teigia, kad ekspertų grupė skiriasi nuo Muitinės kodekso komiteto, nors ir yra prie jo „prišlieta“, nes atvyksta į komiteto posėdį pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnį (žr. šio sprendimo 49 punktą), ieškovė tvirtina, kad ekspertų grupė neturi savo biudžetinės linijos, jos sudėtis yra identiška Muitinės kodekso komiteto sudėčiai ir Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių nuostatose, susijusiose su jo darbotvarke, ji nėra nurodyta.

45 Komisija teigia, kad ieškovė klaidingai laiko ekspertų grupę reguliavimo komitetu komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme. Ji teigia, kad minėta grupė nėra nei reguliavimo komitetas, nei kitas komitologijos sprendimu nustatytas komitetas. Iš tiesų tai yra ekspertų grupė, kurią ji pati sukūrė priimdama Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą, vienintelę nuostatą, reglamentuojančią jos teisinį statusą, kompetenciją ir veiklą.

46 Taip pat Komisija teigia, jog Muitinės kodekso 239 straipsnis nereikalauja, kad ji individualiais atsisakymo išieškoti muitus ar jų grąžinimo atvejais sprendimus priimtų padedama Muitinės kodekso 247 straipsnyje numatyto komiteto, o numato „aplinkybes“ ir „procedūrą“. Taigi Muitinės kodekso 239 straipsnis priskiria Komisijai užduotį nustatyti „procedūrą“ pagal komiteto procedūrą, numatytą Muitinės kodekso 247 straispnyje.

47 Tačiau Komisija tiksliai nustatė tas aplinkybes ir procedūrą Įgyvendinimo reglamento 905 ir kituose straipsniuose pagal Muitinės kodekso 247 straipsnyje numatytą procedūrą, numatydama, kad ji sprendžia dėl kai kurių individualių prašymų atsisakyti išieškoti muitus ar juos grąžinti.

48 Todėl nebūtina ir nelogiška, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnyje minėta ekspertų grupė būtų reguliavimo komitetas komitologijos sprendimo prasme, nes ji turi pateikti Komisijai nuomonę apie individualių sprendimų atsisakyti išieškoti muitus arba juos grąžinti pasiūlymus, kaip yra šioje byloje, o ne dėl muitų teisės aktų pakeitimų.

49 Komisijos teigimu, ekspertų grupė atvyko į pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnį komiteto, prie kurio ji yra „prišlieta", posėdį. Tai reiškė, kad ekspertų grupės sudėtis buvo tokia pati kaip ir Muitinės kodekso komiteto, bet jos funkcijos kitos. Individualios grąžinimo ar atsisakymo išieškoti muitus bylos buvo perduotos komitetui tam, kad jis, kaip ekspertų grupė pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą, jas apsvarstytų. Komisija teigia, kad ši ekpertų grupės sistema, veikianti pagal jų taisykles komitetuose komitologijos sprendimo prasme, veikė dešimtis metų įvairiose Bendrijos veiklos srityse, nors apskritai ir vyksta būtino racionalizavimo procesas. Ji tvirtina, kad ieškovės nurodyti neatitikimai (žr. šio sprendimo 44 punktą) neleidžia suabejoti ekspertų grupės vaidmeniu ir pobūdžiu.

50 Todėl Komisija teigia, kad EB 205 straipsnio balsų skaičiavimo taisyklės, būdingos reguliavimo procedūrai, šioje byloje netaikomos. Šiuo atveju dėl aplinkybės, kad ji paskirstė ekspertų grupės balsus, neturėtų atsirasti klaidų ar nesusipratimų dėl ekspertų grupės komiteto teisinio pobūdžio ir statuso. Komisija primena, kad dauguma valstybių narių atstovų komitete palaikė pasiūlymą, taigi minėta grupė pateikė savo nuomonę. Komisija priduria, kad bet kuriuo atveju ši nuomonė yra tik patariamoji ir jai neprivaloma.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

51 Pirmiausia, kalbant apie ieškovės nurodytą prieštaravimą dėl teisėtumo, reikia priminti, kad jis buvo nurodytas tik dublike. Teisingumo Teismas nusprendė, kad bylos dalykas yra nustatomas pagal pradinį ieškinį ir kad prieštaravimas dėl teisėtumo nėra priimtinas dubliko stadijoje (1985 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Salerno ir kt. prieš Tarybą*, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 ir 10/84, Rink. p. 2523, 36 ir 37 punktai). Be to, prieštaravimas dėl teisėtumo nepagrįstas jokiomis teisinėmis ar faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos proceso metu Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies prasme.

52 Pirmosios instancijos teismas savo iniciatyva negalėjo iškelti klausimo dėl galimo Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio 1 dalies neteisėtumo. Iš tiesų toks priimtinumas nėra privalomojo pobūdžio klausimas (šiuo klausimu žr. 1959 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Société des fonderies de Pont-à-Mousson prieš Aukščiausiąją instituciją*, 14/59, Rink. p. 445, 474). Pirmosios intancijos teismas turi savo iniciatyva, kaip ieškovė priminė dublike, nustatyti, ar ginčijamo akto autorius yra nekompetentingas. Tačiau šiuo atveju neabejojama, kad Komisija neviršijo savo kompetencijos priimdama ginčijamus sprendimus. Pastarieji buvo Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio, kuris buvo priimtas pagal Muitinės kodekso komiteto nuomonę, taikant minėto kodekso 239, 247 ir 247a straipsniuose numatytą procedūrą, pirmosios pastraipos pagrindas. Be to, iš Pirmosios instancijos teismo praktikos nėra aišku, kad šis teismas turi išnagrinėti savo iniciatyva klausimą, ar Komisija viršijo įgaliojimus, priimdama Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą, kuri buvo ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas. Šiuo klausimu šio sprendimo 41 punkte minėtas sprendimas *Laboratoires Servier prieš Komisiją*, kurį nurodė ieškovė, neturėtų jai padėti, nes yra susijęs su institucijos, kuri priėmė ginčytiną aktą, kompetencijos stoka, o ne su institucijos, priėmusios aktą, kurio pagrindu buvo priimtas ginčijamas aktas, kompetencijos stoka.

53 Iš to, kas pasakyta, reikėtų daryti išvadą, kad ieškovės pareikštą prieštaravimą dėl teisėtumo reikia atmesti kaip nepriimtiną.

54 Reikia išnagrinėti klausimą, ar ekspertų grupė, kuri taikant Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą atvyko į „(Muitinės kodekso) komiteto“ posėdį, yra reguliavimo komitetas komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme.

55 Šiuo atveju reikia priminti, kad iš komitologijos sprendimo 7 konstatuojamosios dalies ir 5 straipsnio yra aišku, jog reguliavimo procedūra naudojama „bendromis priemonėmis, skirtomis pagrindinės priemonės nuostatoms taikyti“.

56 Tačiau yra aišku, kad ginčijami sprendimai yra individualūs sprendimai ir todėl jie nėra taikomi visuotinai.

57 Nuspręsti, kaip teigia ieškovė, kad reguliavimo komitetas komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme yra kompetentingas pateikti nuomonę apie individualaus sprendimo dėl muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti pasiūlymą, reikštų paprastai suvienodinti sprendimo ir visuotinai taikomo akto sąvokas, kurios iš esmės skiriasi pagal EB 249 straipsnį ir Bendrijos teismų praktiką (šiuo klausimu žr. 1962 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo spredimo *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes ir kt. prieš Tarybą*, 16/62 ir 17/62, Rink. p. 901); todėl būtų pažeisti pastaroji nuostata, taip pat EB 7 straipsnis bei komitologijos sprendimas.

58 Šio vienintelio motyvo užtenka nuspręsti, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnyje numatyta ekspertų grupė nėra reguliavimo komitetas komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme.

59 Šią išvadą pagrindžia Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos turinys. Frazė „atvykusi į komiteto posėdį“ išreiškia aplinkybę, kad ekspertų grupė, numatyta Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnyje, savo funkcijomis yra akivaizdžiai atskiras subjektas nuo Muitinės kodekso komiteto. Jei teisės aktų leidėjas, šiuo atveju Komisija, būtų norėjęs, kad Muitinės kodekso komitetas individualiose atsisakymo išieškoti ar grąžinimo procedūrose konsultuotųsi, jis, be abejonės, būtų naudojęs frazę „pasikonsultavęs su komitetu“.

60 Iš to yra aišku, kad pirmojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta.

Dėl antros pirmojo pagrindo dalies, susijusios su Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio pirmosios pastraipos pažeidimu

— Šalių argumentai

61 Ieškovė teigia, kad Komisija iš esmės pažeidė procedūros taisykles, numatytas Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio pirmojoje pastraipoje, nepersiuntusi valstybėms narėms Prancūzijos muitinės perduotos mežiagos kopijų per penkiolika dienų nuo jos gavimo. Ji tvirtina, kad ginčijama medžiaga buvo perduota valstybėms narėms likus tik kelioms dienoms iki ekspertų grupės, minėtos šio sprendimo 27 punkte, posėdžio, t. y. praėjus keliems mėnesiams po termino, numatyto Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio pirmojoje pastraipoje.

62 Iš esmės Komisija teigia, kad ieškovė, siekdama, jog būtų taikoma Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio pirmoji pastraipa, klaidingai prilygina Prancūzijos

muitinės Komisijai perduotą prašymą atsisakyti išieškoti muitus Komisijos pasiūlymui dėl neigiamo sprendimo. Pagrįsdama įrodymais ji tvirtina, kad prašymą, kurį gavo 2002 m. vasario 14 d., 2002 m. vasario 28 d. persiuntė valstybėms narėms. Todėl procedūros pažeidimas, apie kurį kalba ieškovė, nebuvo nustatytas.

63 Komisija priduria, kad net jei būtų nustatytas minėtas procedūros pažeidimas, jis bet kuriuo atveju negalėtų būti laikomas „esminiu", t. y. turinčiu įtakos ginčijamam sprendimui, dėl kurio jis būtinai turėtų būti panaikintas.

64 Be to, Komisija labai abejoja, kad ūkio subjektas gali remtis tik Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio pažeidimu, siekdamas ginčijamų sprendimų panaikinimo. Ji tvirtina, kad šiuo straipsniu siekiama užtikrinti greitą valstybių narių informavimą tam, kad jos galėtų pasirengti sprendimų priėmimo procesui. Taigi, nors ir sukurdamas pozityvią teisę valstybėms narėms, 906 straipsnis tokios teisės nenustato privatiems asmenims.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

65 Reikia priminti, jog ieškovė, kuri dublike neatsakė į Komisijos atsiliepime į ieškinį pateiktus argumentus, neįrodė, kad Komisija 2002 m. vasario 28 d. laiške neišsiuntė valstybėms narėms visos Įgyyvendinimo reglamento 906 straipsnio pirmojoje pastraipoje minėtos ir 905 straipsnio 2 dalyje numatytos medžiagos, nei kad valstybės narės nebuvo tinkamai informuotos. Iš ekspertų grupės posėdžio protokolo, minėto šio sprendimo 27 punkte, yra aišku, kad buvo konsultuojamasi dėl svarbiausių prašymo grąžinti muitus klausimų. Be to, iš minėto protokolo yra aišku, kad ieškovės advokatai tiesiogiai perdavė dokumentus visų šalių atstovams,

dalyvavusiems ekspertų grupėje. Esant šioms aplinkybėms, ieškovė neįrodė Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio pažeidimo. Bet kuriuo atveju ji neįrodė, kad tariamas pažeidimas turėjo įtakos ginčijamiems sprendimams.

66 Iš to yra aišku, kad pirmojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta.

Dėl pirmojo pagrindo trečios dalies, susijusios su Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies pažeidimu

— Šalių argumentai

67 Ieškovė teigia, kad tai buvo esminis pažeidimas, nes ginčijami sprendimai priimti pažeidžiant Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalį, kuri numato, kad „bet kuris kitas darbo dokumentas" pagal bendrą taisyklę turi būti perduotas vėliausiai keturiolika kalendorinių dienų iki komiteto posėdžio dienos.

68 Tačiau iš tiesioginių susitarimų tarp ieškovės advokatų ir valstybių narių atstovų, dalyvaujančių ekspertų grupėje, yra aišku, kad pastariesiems 2002 m. spalio 11 d. ieškovės atsakymas į 2002 m. rugsėjo 9 ir 10 d. Komisijos laiškus, minėtus šio sprendimo 26 punkte, buvo perduotas tik prieš septynias kalendorines dienas iki posėdžio. Šios grupės nariams skirtas papildomas laikas iki balsavimo procedūros buvo pratęstas iki vienuolikos dienų, t. y. terminas buvo trumpesnis nei keturiolikos dienų terminas, numatytas Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių

4 straipsnio 1 dalyje. Ieškovė teigė, kad šis Komisijos pavėlavimas perduoti atsakymą į 2002 m. rugsėjo 9 ir 10 d. laiškus yra teisės į gynybą pažeidimas, dėl kurio galima remtis Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies pažeidimu.

69 Savo argumentams pagrįsti ieškovė nurodo 1998 m. vasario 10 d. Sprendimą *Vokietija prieš Komisiją* (C-263/95, Rink. p. I-441, 31 ir 32 punktai), kuriame Teisingumo Teismas nusprendė, kad terminas, skirtas persiųsti bylos medžiagą, kurią nagrinėja reguliavimo komitetas, negali būti sutrumpintas ir kad šio termino nesilaikymas yra esminis procedūros reikalavimų pažeidimas, dėl kurio turi būti panaikintas Komisijos priimtas sprendimas. Atsakydama į Komisijos prieštaravimą (žr. šio sprendimo 72 punktą), kad minėtas sprendimas nėra susijęs su šia byla, nes jis priimtas pagal valstybės narės, kurios teisės buvo pažeistos, ieškinį, ieškovė teigia, kad minėtas sprendimas nedraudžia juridiniams asmenims remtis pažeidimais, padarytais per aptariamo komiteto konsultavimąsi.

70 Atsakydama į Komisijos teiginį, kad ūkio subjektas negalėjo teisėtai remtis Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio pažeidimu (žr. šio sprendimo 73 punktą), ieškovė nurodo 1994 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Komisija prieš BASF ir kt.* (C-137/92 P, Rink. p. I-2555).

71 Atsakydama į Komisijos tvirtinimą, kad bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į šiai bylai būdingą skubumą, buvo laikomasi Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 2 ir 3 punktuose numatyto termino (žr. šio sprendimo 75 punktą), ieškovė teigia, kad padėtis nebuvo skubi. Ji teigia, kad šis Komisijos argumentas prieštarauja aplinkybei, jog, nepaisant tariamo skubumo, pastaroji ekpertų grupės nariams suteikė papildomą terminą nuspręsti dėl jos neigiamo sprendimo projekto, nors jis buvo perduotas per numatytą terminą.

72 Komisija tvirtina, kad ieškovė, kaip minėta šio sprendimo 69 punkte, daro nuorodą į sprendimą *Vokietija prieš Komisiją*, kuris su šia byla nesusijęs. Ji teigia, kad byloje, kurioje priimtas šis sprendimas, ieškovė buvo valstybė narė, negalėjusi įgyvendinti savo kompetencijos komitete dėl pavėluotai perduotų dokumentų. Tačiau šiose bylose pavėlavimas, jei toks buvo, perduoti dokumentus ekspertų grupei neturėjo įtakos ieškovės teisėms.

73 Be to, Komisija abejoja, ar ūkio subjektas gali remtis tik vidaus tvarkos taisyklės (pavyzdžiui, numatytos Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalyje) pažeidimu prašymui panaikinti sprendimą tokį, kokie yra ginčijami sprendimai, pagrįsti. Šiuo klausimu ji nurodo 1991 m. gegužės 7 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Nakajima prieš Tarybą* (C-69/89, Rink. p. I-2069, 49–51 punktai). Komisija savo paaiškinimuose priduria, kad ieškovė negali remtis šio sprendimo 70 punkte minėtu sprendimu *Komisija prieš BASF ir kt.*, nes, priešingai nei byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, nagrinėtos pažeistos nuostatos, Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalis nenumatė įmonių teisių apsaugos.

74 Dar Komisija teigia, kad pagrindinis dokumentas, kuriam siekiama taikyti Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnį, t. y. jos neigiamo sprendimo projektas, buvo perduotas ekspertų grupės nariams per nustatytą terminą. 2002 m. rugsėjo 23 d. pastariesiems taip pat buvo išsiųsti 2002 m. rugsėjo 9 ir 10 d. ieškovei nusiųsti teisės į gynybą laiškai.

75 Be to, net jei būtų nutarta, kad buvo pažeistas Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straispnio 1 dalyje nustatytas keturiolikos dienų terminas, šis terminas taikomas pagal bendrą taisyklę, tačiau gali būti sutrumpintas esant skubiam atvejui pagal tų pačių taisyklių 4 straipsnio 2 ir 3 dalis. O šis atvejis buvo skubus, nes Komisija turėjo priimti ginčijamą sprendimą per Įgyvendinimo reglamento

907 straipsnio antrojoje pastraipoje nustatytą terminą, nes neatsakymas per nustatytą terminą reikštų, jog ieškovės prašymas patenkintas.

76 Be to, ieškovė neįrodė, kaip pavėluotas 2002 m. spalio 11 d. laiško persiuntimas paveikė jos teisės. Esant šioms aplinkybėms, Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalis nebuvo pažeista.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

77 Nesant būtinybės priimti sprendimo dėl klausimo, ar 2002 m. spalio 11 d. ieškovės atsakymas į 2002 m. rugsėjo 9 ir 10 d. Komisijos laiškus yra darbo dokumentas Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies prasme, taip pat, ar buvo skubus atvejis šio straipsnio 2 ir 3 dalių prasme, reikia pastebėti, kad iš bylos medžiagos aišku, jog ekspertų grupės nariai turėjo trylika kalendorinių dienų (nuo 2002 m. lapkričio 6 d. iki 18 d.) susipažinti su ieškovės atsakymu.

78 Kalbant apie 69 punkte minėtą sprendimą *Vokietija prieš Komisiją*, kurį nurodė ieškovė, pakanka pastebėti: kadangi ekspertų grupė nebuvo reguliavimo komitetas, toje byloje priimtas sprendimas netaikytinas šioje byloje.

79 Be to, reikia priminti, kad Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies tikslas yra užtikrinti vidinį minėto komiteto darbą visiškai atsižvelgiant į jo narių prerogatyvas. Iš to yra aišku, kad fiziniai ar juridiniai asmenys

neturėtų remtis tariamu šių taisyklių pažeidimu, nes ji nėra skirta apsaugoti asmenis (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 73 punkte minėto sprendimo *Nakajima prieš Tarybą* 49–51 punktus). Kadangi ieškovė yra trečiasis asmuo, priešingai nei Vokietija šio sprendimo 69 punkte minėtame sprendime *Vokietija prieš Komisiją*, dėl šios priežasties minėtoje byloje priimtas sprendimas taip pat negali būti taikomas šiuo atveju.

80 Iš to yra aišku, kad pirmojo pagrindo trečia dalis taip pat turi būti atmesta.

Dėl pirmojo pagrindo ketvirtos dalies, susijusios su Reglamento Nr. 1 3 straipsnio pažeidimu

— Šalių argumentai

81 Ieškovė teigia, kad kai kurių valstybių narių atstovai, dalyvaudami ekspertų grupėje, negavo kai kurių dokumentų iš Komisijos bylos medžiagos kopijų savo kalba. Tai ypač apgailestautina atsižvelgiant į bylos medžiagos sudėtingumą ir techninį pobūdį, taip pat į valstybių narių atstovams skirtą trumpą laiką ją išnagrinėti. Šiuo klausimu ieškovė pastebėjo, kad kai kurių valstybių narių atstovai skundėsi tuo, jog negavo aptariamų dokumentų savo kalba. Esant šioms aplinkybėms, ginčijamas sprendimas buvo priimtas pažeidžiant Reglamento Nr. 1 3 straipsnį, t. y. esminius formos reikalavimus.

82 Dublike ieškovė teigia, kad Komisijos požiūris, išdėstytas šio sprendimo 85 punkte, reiškia, jog jei valstybė narė nenurodo aptariamo reglamento pažeidimo, jokia teisminė kontrolė negalima.

83 Pirmiausia Komisija nurodo, kad ekspertų grupės (kuriai, kaip ji pažymi, nebuvo suteikta teisės aktų leidimo funkcija) administracinė praktika sudaryta iš „teisės į gynybą" laiško išsiuntimo (žr. šio sprendimo 26 punktą) valstybių narių atstovams jų kalba ir kitų dokumentų išsiuntimo prancūzų ir anglų kalbomis.

84 Paskui Komisija teigia, kad ieškovė neįrodė, kokią įtaką turi ši praktika jos teisinei padėčiai. Ji sutinka, kad ši praktika gali turėti įtakos valstybių narių, kurioms skirti aptariami dokumentai, teisėms, bet tvirtina, kad tokiu atveju valstybės narės turi įgyvendinti savo teises.

85 Esant šioms aplinkybėms, asmenys neturėtų remtis valstybės narės teisės pažeidimu, jei pati valstybė narė nepareiškė dėl jų reikalavimų. Šiuo atveju per procedūrą iš valstybių narių nebuvo gauta jokių skundų ar prašymų išversti.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

86 Reglamento Nr. 1 3 straipsniu siekiama užtikrinti, kad institucijos tekstai, skirti valstybei narei ar asmeniui, priklausančiam valstybės narės jurisdikcijai, būtų surašyti šios valstybės kalba. Šiuo atveju Komisijos ginčijamų dokumentų iš bylos medžiagos gavėjas buvo ne ieškovė, o valstybių narių atstovai, sudarantys Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnyje minimą ekspertų grupę. Todėl šiuo atveju minėtos nuostatos tikslas nėra užtikrinti ieškovės teises ar jos teisinę padėtį administracinėje atsisakymo išieškoti importo muitą procedūroje ir ieškovė negali remtis tariamu šios taisyklės pažeidimu.

87 Be to, bet kuriuo atveju ieškovė nepateikė įrodymų, kad kuris nors iš ekspertų grupės narių būtų susidūręs su sunkumais prisidedant prie grupės nuomonės formulavimo dėl to, jog nebuvo kurio nors iš Komisijos perduotų dokumentų vienos konkrečios kalbinės versijos. Iš tiesų, viena vertus, ieškovės pateikti įrodymai šiuo klausimu apsiriboja tvirtinimu, kurį ji pati suformulavo ir pasirašė. Antra vertus, visa bylos medžiagoje esanti informacija neleidžia daryti tokios išvados.

88 Iš to yra aišku, kad pirmojo pagrindo ketvirta dalis taip pat turi būti atmesta.

Dėl pirmojo pagrindo penktos dalies, susijusios su teisės į gynybą pažeidimu

— Šalių argumentai

89 Ieškovė teigia, kad Komisija neužtikrino jos teisės į gynybą, nes ji nebuvo išklausyta ir jai nebuvo suteikta nesudėtinga ir kuo platesnė susipažinimo su jos prašytais dokumentais galimybė.

90 Pirma, dėl apklausos ieškovė nurodo, kad 2002 m. spalio 2 d. Komisijos prašė ją išklausyti žodžiu dėl šių bylų. Šis prašymas buvo atmestas 2002 m. spalio 8 d. laišku, motyvuojant tuo, kad taikytina Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnio procedūra numato, jog suinteresuotasia asmuo savo požiūrį pateikia raštu ir jog ieškovė buvo susitikusi su Komisijos tarnybomis tris kartus, kol buvo pateiktas pradinis prašymas atsisakyti išieškoti muitus. Be to, Komisija ginčijamame sprendime teigė, kad ieškovė neįrodė, jog jos požiūris galėjo būti išdėstytas tik žodžiu.

91 Ieškovė tvirtina, kad Komisijos atsisakymas pažeidžia teisę būti išklausytam ir yra akivaizdi vertinimo klaida.

92 Ieškovė primena, kad pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką teisės į gynybą paisymas bet kokioje procedūroje, kuri buvo pradėta prieš asmenį ir kuri gali pasibaigti jo nenaudai priimtu aktu, yra pagrindinis Bendrijos teisės principas ir turi būti užtikrintas, net ir nesant nagrinėjamą procedūrą reglamentuojančių teisės aktų (1992 m. vasario 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai ir kt. prieš Komisiją*, C-48/90 ir C-66/90, Rink. p. I-565, 44 punktas; 1994 m. birželio 29 d. Sprendimo *Fiskano prieš Komisiją*, C-135/92, Rink. p. I-2885, 39 punktas ir 1996 m. spalio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Lisrestal ir kt.*, C-32/95 P, Rink. p. I-5373, 21 punktas; 2001 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kaufring ir kt. prieš Komisiją*, T-186/97, T-187/97, T-190/97–T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97–T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ir T-147/99, Rink. p. II-1337, 151 punktas). Ieškovė toliau nurodo, kad Teisingumo Teismas pripažino teisės į žodinę procedūrą principą (*audi alteram partem*) esmine procedūros taisykle, ypač administracinės procedūros atveju (1974 m. spalio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Transocean Marine Paint prieš Komisiją*, 17/74, Rink. p. 1063; 1979 m. vasario 13 d. Sprendimas *Hoffman-La Roche prieš Komisiją*, 85/76, Rink. p. 461 ir 1980 m. birželio 26 d. Sprendimas *National Panasonic prieš Komisiją*, 136/79, Rink. p. 2033). Ji pridūrė, kad kalbant apie Komisijos diskreciją, kai ji, taikydama Muitinės kodekso 239 straipsnyje numatytą bendrąją lygybės išlygą, priima sprendimą, teisė būti išklausytam turi būti juo labiau užtikrinama (1995 m. lapkričio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *France-aviation prieš Komisiją*, T-346/94, Rink. p. II-2841, 34 punktas; 1998 m. vasario 19 d. Sprendimo *Eyckeler & Malt prieš Komisiją*, T-42/96, Rink. p. II-401, 77 punktas; 1998 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją*, T-50/96, Rink. p. II-3773, 60 punktas; 2000 m. sausio 18 d. Sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją*, T-290/97, Rink. p. II-15, 46 punktas ir minėto sprendimo *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* 152 punktas).

93 Todėl ieškovė iš esmės tvirtina, kad teisė būti išklausytam turi būti aiškinama plačiai, tai yra, kad ji turi teisę būti išklausyta ir raštu, ir žodžiu. Dėl to, aplinkybė, kad Įgyvendinimo reglamentas 906a straipsnyje numato tik procedūrą raštu, nereiškia, jog procedūra žodžiu yra akivaizdžiai negalima. Ieškovė šiuo klausimu nurodo

konkurencijos ir antidempingo teisės sritis, kuriose numatytos procedūros raštu ir žodžiu. Ji priduria, kad valstybės pagalbos srityje Bendrijos teismų praktika leidžia posėdį žodžiu, nors ir nėra tai numatančių formalių nuostatų.

94 Ieškovė teigia, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką suinteresuotasis asmuo turi galėti tinkamai išreikšti savo požiūrį per administracinę procedūrą (1987 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, 259/85, Rink. p. 4393, 12 punktas). Praktikoje tai pasireiškia tuo, kad suinteresuotasis asmuo privalo turėti galimybę būti išklausytas žodžiu. Taip pat Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnis turėtų būti aiškinamas plačiai, t. y. kaip apimantis teisę būti išklausytam raštu, taip pat ir žodžiu.

95 Esant šioms aplinkybėms, ieškovė tvirtina, kad atmesdama prašymą išklausyti žodžiu, nes ieškovė neįrodė, jog jos požiūris gali būti geriau išreikštas žodžiu, Komisija nesilaikė minėtos Bendrijos teismų praktikos ir tai darė be jokio pagrindo. Ieškovė teigia, kad tai ne jos pareiga pateikti tokį įrodymą.

96 Galiausiai ieškovė teigia, kad vienintelis susijęs su šia byla klausimas yra toks: ar per procedūrą ji galėjo tinkamai išreikšti savo požiūrį atsakydama į Komisijos pretenzijas. Tačiau tai nebuvo tas atvejis. Iš tiesų ieškovė teigia, kad ji tris kartus susitiko su Komisijos tarnybomis, bet susitikimai vyko, kol Komisijai buvo pateiktas prašymas dėl atsisakymo išieškoti muitus ir su skirtingais atstovais. Be to, per susitikimus ieškovė dar nežinojo Komisijos pateiktų argumentų, nes procedūra Komisijoje dar nebuvo pradėta. Ieškovė primygtinai tvirtina, kad pasikeičiant raštais tarp jos, Prancūzijos administratoriaus ir Komisijos nebuvo galima išsiaiškinti tam tikrų esminių klausimų. Šie klausimai galėjo būti išnagrinėti tiesioginėje ir

dinamiškesnėje procedūroje, pavyzdžiui, Komisijos tarnybos posėdyje, taip būtų laikytasi teisės į gynybą. Kaip pavyzdį ieškovė nurodo, kad byloje T-134/03 ji vien raštu negalėjo išsklaidyti Prancūzijos muitinės abejonių dėl *Cogema* padarytos techninės klaidos tikrumo, dėl kurių muitinė nusprendė, jog nėra ypatingos padėties. Iš esmės byloje T-135/03 Komisija nenagrinėjo klausimo, ar ieškovė apėjo antidempingą reglamentuojančius teisės aktus, kai šis elementas buvo svarbiausias nustatant ypatingą padėtį Muitinės kodekso 239 straipsnio prasme.

97 Antra, dėl galimybės susipžinti su medžiaga ieškovė, remdamasi 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43) 1 straipsniu, teigia, kad Komisija, atsakydama į jos teisėtą prašymą susipažinti su kai kuriais dokumentais, ieškinių pateikimo dieną šią teisę labai sunkiai ir tik iš dalies suteikė.

98 Ieškovė būtent nurodo, kad 2003 m. sausio 23 d. ji Komisijos prašė leisti susipažinti su 2002 m. kovo 20 d. ekspertų grupės posėdžio ataskaita, vėliau 2003 m. vasario 24 d. ir kovo 20 d. savo prašymą performulavo, nes 2003 m. vasario 3 d. Komisijos laiške pateikta informacija buvo labai glausta.

99 Pirma, kalbėdama apie posėdį, Komisija tvirtina, kad ieškovė galėjo aiškiai pateikti savo požiūrį, ir tai patvirtina jos 2002 m. spalio 11 d. suprantami ir detalūs atsakymai byloje REM 02/02. Be to ji teigia, kad ieškovė atvirai pareiškė nuomonę per tris

susitikimus su ieškove. Taip pat ji tvirtina, kad ieškovės argumentai galėtų būti svarbūs, jei ji įrodytų, jog negalėjo tinkamai išdėstyti savo požiūrio. Tačiau ieškovė visiškai neįrodė, kad vien raštiškas skundas sumažino jos gynybos efektyvumą.

100 Be to, Komisija teigia, kad ieškovės minėta Bendrijos teismų praktika susijusi su situacija iki Reglamento Nr. 1677/98, papildžiusio Įgyvendinimo reglamentą nauju 906a straipsniu, įsigaliojimo, kuris numato, kad pareiškėjas, prašantis grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti, raštu pateikia savo prieštaravimus Komisijai, nebent pastaroji numato priimti teigiamą sprendimą.

101 Komisija teigia, kad šios naujos nuostatos buvo taikomos šio sprendimo 92 punkte minėtoje byloje *Kaufring ir kt. prieš Komisiją*. Ji teigia, kad Pirmosios instancijos teismas nepanaikino Komisijos sprendimo šioje byloje dėl to, jog nebuvo posėdžio, tačiau jis manė, jog pakanka Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnio suteiktos galimybės pateikti pastabas raštu.

102 Antra, dėl susipažinimo su medžiaga Komisija teigia, kad ieškovės pagrindimas yra nesvarbus. Ji nurodo, kad ieškovei perdavė visus dokumentus, kurių ši prašė. Taip pat Komisija teigia, kad kalbant apie vienintelį dokumentą, su kuriuo ieškovei nebuvo leista susipažinti iš karto, t. y. su ekspertų grupės posėdžio ataskaita, reikėtų pažymėti, jog atitinkamas leidimas susipažinti buvo suteiktas 2003 m. sausio 23 d., t. y. po ginčijamo sprendimo priėmimo. Esant šioms aplinkybėms, net teigiant, kad nebuvo leista susipažinti su bylos medžiaga, nors tai netiesa, šis atsisakymas negalėjo turėti įtakos ginčijamo sprendimo teisėtumui.

103 Papildomai Komisija teigia, kad pavėlavimas, užregistruotas perduodant minėtą ataskaitą, buvo pateisintas atsižvelgiant į Reglamentą Nr. 1049/2001. Ginčijamuose dokumentuose buvo svarbi informacija, susijusi su komerciniais interesais, o ieškovės advokatas iš karto nepateikė savo įgaliojimų, susijusių su prašymu leisti susipažinti su informacija.

104 Galiausiai Komisija teigia, kad ieškovė nenurodė Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnio pažeidimo.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

105 Reikia iš karto priminti, kad teisės į gynybą paisymo principas reikalauja, jog kiekvienas asmuo, kurio nenaudai gali būti priimtas sprendimas, privalo turėti galimybę tinkamai išreikšti savo požiūrį, bent jau dėl įrodymų, kuriais Komisija grindžia savo sprendimą (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 92 punkte minėtų sprendimų *Fiskano prieš Komisiją* 40 punktą; *Komisija prieš Lisrestal ir kt.* 21 punktą ir *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* 153 punktą).

106 Taikant Muitinės kodekso 239 straipsnį Komisijos priimtų sprendimų atveju, asmens, prašančio atsisakyti išieškoti muitus, teisės į gynybą paisymas yra užtikrintas procedūra, numatyta Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnyje (žr. šio sprendimo 11 punktą).

107 Šioje byloje ši procedūra įvykdyta pranešimu, pridėtu prie 2002 m. rugsėjo 9 d. laiško (žr. šio sprendimo 26 punktą), t. y. dešimties puslapių memorandumu, kuriame buvo

faktiniai ir teisiniai elementai, pateisinantys Komisijos ketinimą priimti neigiamą atsakymą bylose REM 02/02 ir REM 03/02. Be to, ieškovė įgyvendino savo teisę pareikšti nuomonę dėl Komisijos prieštaravimų, nusiųsdama 2002 m. spalio 11 d. laišką, apimantį 24 puslapius, papildytus 14 priedų, byloje REM 02/02 ir 21 puslapį, papildytą 10 priedų, byloje REM 03/02, kuriame išdėstė savo komentarus ir argumentus.

108 Pirma, dėl ieškovės prašymo būti išklausytai posėdyje atmetimo pakanka konstatuoti, kad nei specialiosios nuostatos, susijusios su nagrinėjama administracine procedūra, t. y. Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis, nei bendrasis teisės į gynybą paisymo principas prašymą atsisakyti išieškoti pateikusiam asmeniui nesuteikia teisės būti išklausytam.

109 Be to, Komisijos pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį priimto sprendimo specialus pobūdis jokiu būdu privalomai nesuteikia prašymą atsisakyti išieškoti muitus pateikusiam asmeniui galimybės išreikšti savo pastabas žodžiu, papildomai prie raštu išreikšto požiūrio.

110 Taigi Pirmosios instancijos teismas mano, kad detaliame 2002 m. spalio 11 d. laiške ieškovė visiškai pasinaudojo jai suteikta galimybe išdėstyti savo požiūrį Komisijai. Ieškovės pateikti pavyzdžiai (žr. šio sprendimo 96 punktą), pagrindžiantys priešingą poziciją, neturi įtakos šiai išvadai, nes juose nėra nieko, ko ieškovė negalėjo išdėstyti raštu.

111 Antra, dėl galimybės susipažinti su bylos medžiaga reikia nuspręsti, kaip teisingai pastebėjo Komisija, kad prašymas susipažinti buvo pateiktas po ginčijamo sprendimo priėmimo, rengiant šį ieškinį. Taigi, net jei ieškovės nurodytas Reglamento Nr. 1049/2001 pažeidimas būtų nustatytas, jis neturėtų daryti įtakos ginčijamo sprendimo galiojimui, nustatytam sprendimo priėmimo dieną. Papildomai Pirmosios instancijos teismas teigia, kad ieškovė neįrodė, jog neturėjo galimybės susipažinti su prašomais dokumentais. Iš tiesų Komisija pateikė ekspertų grupės posėdžio ataskaitą.

112 Iš to aišku, kad turi būti atmestos abi pirmojo pagrindo penktos dalies skiltys.

113 Kadangi nė viena iš penkių pirmojo pagrindo dalių nebuvo patvirtinta, jį reikia atmesti.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžia vertinimo klaida taikant Muitinės kodekso 239 straipsnį

114 Antrasis pagrindas susijęs su akivaizdžia vertinimo klaida, kurią padarė Komisija nuspręsdama, kad Muitinės kodekso 239 straipsnio taikymo sąlygos nebuvo įgyvendintos. Jis padalytas į tris dalis. Pirma dalis yra dėl Komisijos atsisakymo pripažinti ypatingos padėties buvimą. Antra dalis – dėl ieškovės apgaulės nebuvimo. Trečia dalis – dėl Komisijos atsisakymo pripažinti akivaizdaus ieškovės aplaidumo nebuvimą.

115 Akivaizdu, kad nebuvo ieškovės apgaulės, todėl nereikia nagrinėti antrosios dalies. Pirmiausia reikia išnagrinėti trečią dalį, susijusią su tariamu ieškovės aplaidumo nebuvimu.

Šalių argumentai

116 Ieškovė primena, kad viena iš keleto Muitinės kodekso 239 straipsnio taikymo sąlygų yra ūkio subjekto akivaizdaus aplaidumo nebuvimas. Ji priduria, kad pagal Bendrijos teismų praktiką (šio sprendimo 92 punkte minėto sprendimo *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* 278 punktas) akivaizdaus aplaidumo nebuvimas atitinka klaidos atskleidimą Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies prasme.

117 Siekiant įvertinti klaidos atskleidimą pastarosios nuostatos prasme, reikia atsižvelgti būtent į tikslų klaidos pobūdį, ūkio subjekto patirtį ir jo rūpestingumą (1990 m. birželio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deutsche Fernsprecher*, C-64/89, Rink. p. I-2535, 24 punktas; 1992 m. balandžio 8 d. Sprendimo *Beirafio*, C-371/90, Rink. p. I-2715, 21 punktas; 1992 m. liepos 16 d. Sprendimo *Belovo*, C-187/91, Rink. p. I-4937, 17 punktas ir 1993 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Hewlett Packard France*, C-250/91, Rink. p. I-1819, 22 punktas). Tai reikia įvertinti atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes (1996 m. gegužės 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Faroe Seafood ir kt.*, C-153/94 ir C-204/94, Rink. p. I-2465, 101 punktas).

118 Atsižvelgdama į šiuos principus ieškovė teigia, kad Komisija padarė aiškią vertinimo klaidą nuspręsdama, jog sąlyga, susijusi su akivaizdaus aplaidumo nebuvimu, šioje byloje nebuvo įvykdyta.

119 Pirma, dėl tikslaus klaidos pobūdžio reikėtų pažymėti, jog pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką jį reikėtų įvertinti, be kita ko, atsižvelgiant į laikotarpį, per kurį kompetentingos institucijos klydo.

120 Tačiau, ieškovės teigimu, Komisija neteisingai atmetė laiko kriterijų, numatydama muitinės tarpininkų padarytos klaidos galimybę tik tam, kad paskui paneigtų. Šiose bylose kalbama apie muitinės tarpininko padarytas klaidas, t. y. byloje T-134/03 fiktyvus *Cogema* sandėliavimas ir byloje T-135/03 *SCAC* nesilaikymas nurodymų, kurie jai buvo duoti pasirinkus supaprastintą išmuitinimo procedūrą.

121 Ieškovė teigia, kad, nepaisant jos patirties ir rūpestingumo, ji negalėjo nei numatyti, nei atskleisti muitinės tarpininkų klaidų.

122 Antra, dėl ūkio subjekto patirties ieškovė nurodo, kad pagal 1999 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo spredimą *Söhl & Sölke* (C-48/98, Rink. p. I-7877, 57 punktas) pakanka išnagrinėti, ar šio ūkio subjekto veikla iš esmės sudaryta iš importo ir eksporto operacijų ir ar aptariamas ūkio subjektas turi ankstesnę šių operacijų vykdymo patirtį.

123 Ieškovė teigia, kad ji dažnai importuoja Reglamente Nr. 3319/94 numatytas prekes. Tai nereiškia, kad ji specializavosi išmuitinant savo produktus Prancūzijoje. Būtent dėl to ji pasamdė įgaliotą muitinės tarpininką ir negalėjo atskleisti jo padarytos klaidos.

124 Trečia, kalbėdama apie rūpestingumą ieškovė nurodo, kad pagal šio sprendimo 122 punkte minėtą sprendimą *Söhl & Söhlke* (58 punktas) kiekvienas ūkio subjektas, abejojantis dėl tikslaus nuostatos taikymo, dėl ko gali atsirasti skola muitinei, turi susirinkti informaciją ir visus įmanomus paaiškinimus, kad nepažeistų numatytų nuostatų.

125 Šioje byloje ieškovė įrodė visą būtiną rūpestingumą. Pirmiausia po reglamento priėmimo ji pakeitė deklaravimo procedūrą, kurią taikė iki to laiko tam, kad nesusidarytų netiesioginio sąskaitų pateikimo situacija. Ieškovė toliau tvirtina, kad Komisijos nustatytos nesusijusios ir mažareikšmės sąskaitų išrašymo klaidos patenka į įprastas prekybos ribas ir jos negalima kaltinti aplaidumu, nes minėtos klaidos buvo ištaisytos.

126 Dublike ieškovė teigia, kad tariamai *Cogema* ir *SCAC* duotų nurodymų neįgyvendinamas pobūdis ir 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 384/96 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 56, 1996, p. 1), kuris buvo iš dalies pakeistas, numatytos galimybės grąžinti nepanaudojimas pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką (žr. šio sprendimo 124 punktą) neturi jokio ryšio su tariamo rūpestingumo trūkumo demonstravimu.

127 Todėl, ieškovės nuomone, ji neturėtų būti kaltinama rūpestingumo trūkumu. Iš to, kas pasakyta, yra aišku, kad negali būti nustatytas akivaizdus jos aplaidumas.

128 Kalbėdama apie tikslų klaidos pobūdį, Komisija pastebi, pirma, kad ieškovės argumentai, kuriais siekiama sumažinti jos atsakomybę dėl tariamai muitinės tarpininko padarytos klaidos, yra neįtikinami. Iš tiesų vykstant atsisakymo išieškoti muitus procedūrai ūkio subjektas neturėtų manyti, kad nėra jo atsakomybės dėl tarpininko tikros ar tariamos klaidos. Pastarojo galimai sutartinei atsakomybei netaikoma procedūra, kurioje buvo priimtas ginčijamas sprendimas.

129 Be to, Komisija tegia, kad ieškovė susipainiojo tarp tarpininko ir muitinės klaidos, nors tik pastaroji galėjo prisidėti prie ypatingos padėties sukūrimo.

130 Antra, dėl ieškovės patirties Komisija pirmiausia teigia, kad jos patirtis neturi būti vertinama pagal vieną valstybę narę. Pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką pakaktų to, kad būtų laikoma, jog ieškovė turi reikalaujamą patirtį tam, kad atliktų keletą importo operacijų su tokiomis pačiomis prekėmis, kokios yra aptariamos, Europos Sąjungoje ir kad dalyvautų importo bei eksporto operacijose apskritai. Taip yra šiuo atveju ir todėl, kad ieškovė pasamdė mokesčių atstovą Prancūzijoje, t. y. *Champagne Fertilisants*, reiškia, jog ji nuo pat pirmojo aptariamų prekių tiekimo turėjo būti laikoma patyrusiu ūkio subjektu.

131 Komisija priduria, kad ieškovė, nepaisant tariamos nepatirties, pademonstravo nerūpestingumą, savo muitinės tarpininkui davusi tikslius nurodymus, o neprašiusi jų patarimo, net kai iškilo Reglamento Nr. 3319/94 taikymo sunkumai.

132 Trečia, kalbėdama apie ieškovės rūpestingumo lygį Komisija, pritardama, kad sąskaitų išrašuose gali būti klaidų, teigia, jog ieškovė buvo nerūpestinga ir kitais atvejais, o tai matyti iš sprendimo REM 02/02 79–82 dalių ir iš sprendimo REM 03/02 75–79 dalių.

133 Ieškovė savo muitinės tarpininkams davė neįgyvendinamus nurodymus ir neužtikrino jų vykdymo.

134 Be to, ieškovė, praleidusi atitinkamą terminą, nepasinaudojo Reglamento Nr. 384/96 11 straipsnio 8 dalyje numatyta galimybe susigrąžinti muitus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

135 Reikia priminti, pirma, kad nustatant, ar yra akivaizdus aplaidumas Muitinės kodekso 239 straipsnio prasme, reikia įvertinti nuostatų, kurios nebuvo įvykdytos ir dėl to susidarė skola muitinei, visumą, taip pat ūkio subjekto patirtį ir rūpestingumą (šio sprendimo 122 punkte minėto sprendimo *Söhl & Söhlke* 56 punktas ir 2003 m. kovo 13 d. Sprendimo *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-156/00, Rink. p. I-2527, 92 punktas).

136 Iš nusistovėjusios Bendrijos teismų praktikos aišku, kad Komisija turėjo diskreciją priimti sprendimą pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį (šio sprendimo 92 punkte

minėto sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 46 ir 78 punktai). Taip pat reikia priminti, kad importo muitų grąžinimas ar atsisakymas išieškoti gali būti suteiktas tik esant tam tikroms sąlygoms ir specialiai numatytais atvejais, kurie yra įprastos importo ir eksporto sistemos išimtis, todėl tokį grąžinimą reglamentuojančios nuostatos turi būti aiškinamos griežtai. Kadangi akivaizdaus aplaidumo nebuvimas yra teisės prašyti grąžinti ar atisakyti išieškoti importo muitą *sine qua non* sąlyga, ši nuostata turi būti aiškinama taip, jog grąžinimų ir atsisakymų išieškoti muitus atvejų skaičius būtų ribotas (šio sprendimo 122 punkte minėto sprendimo *Söhl & Sölke* 52 punktas).

137 Pirma, kalbant apie nuostatų, kurios nebuvo įvykdytos ir dėl to susidarė skola muitinei, visumą, pakanka priminti, kad Pirmosios instancijos teismas jau nusprendė (2004 m. rugsėjo 21 d. Sprendimas *Gondrand Frères prieš Komisiją*, T-104/02, Rink. p. II-3211, 59–62 ir 66 punktai), jog Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą nebuvo sudėtinga išaiškinti.

138 Be to, kalbant apie tikslų klaidos pobūdį, reikėtų pažymėti, jog Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ieškovės nurodyta Bendrijos teismų praktika (šio sprendimo 117 punktas) nėra svarbi, nes šioje byloje nagrinėjama tik tariama tarpininkų, o ne muitinės klaida.

139 Tačiau svarbu pabrėžti, kad Komisija teisingai teigia, jog ieškovė neturi išvengti atsakomybės nurodydama savo tapininkų tikrą ar tariamą klaidą. Šiuo klausimu reikia priminti, kad ginčijama prekių importo schema buvo sudaryta pačios ieškovės, kuri, be to, laisvai pasirinko muitinės tarpininkus, todėl dėl Muitinės kodekso 239 straipsnio taikymo nėra svarbu, ar ūkio subjektas, ar jo įgaliotinis padarė klaidą, dėl kurios atsirado skola muitinei. Bet kuriuo atveju tokios klaidos neturi padengti Bendrijos biudžetas (šiuo klausimu, kiek tai susiję su ypatinga padėtimi, žr. šio

sprendimo 92 punkte minėto sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 76–78 ir 82–83 punktus).

140 Antra, kalbėdamas apie ieškovės patirtį, Pirmosios instancijos teismas pažymi, kad reikia išnagrinėti, ar ūkio subjekto veiklą sudaro iš esmės importo ir eksporto operacijos ir ar jis jau turėjo tam tikrą patirtį vykdyti šias operacijas (šio sprendimo 122 punkte minėto sprendimo *Söhl & Söhlke* 57 punktas).

141 Reikia nutarti, kad ieškovė sutinka, jog turi tam tikrą patirtį azoto produktų importo operacijose, numatytose Reglamente Nr. 3319/94. Be to, kaip teisingai įvertino Komisija, iki šios bylos ieškovė jau importavo tokias pačias prekes. Esant šioms aplinkybėms, Komisija teisingai nutarė, kad ieškovė turėjo reikalaujamą patirtį nuo paties pirmojo tiekimo byloje REM 02/02.

142 Trečia, kalbėdamas apie ūkio subjekto rūpestingumą, Pirmosios instancijos teismas primena, kad ūkio subjektas turi įrodinėjimo pareigą, jei yra abejonių dėl nuostatų, kurios nebuvo įvykdytos ir dėl to galėjo susidaryti skola muitinei, tikslaus taikymo, taip pat jis turi surinkti visą reikiamą informaciją ir galimus paaiškinimus, kad nepažeistų minėtų nuostatų (šio sprendimo 122 punkte minėto sprendimo *Söh & Sölke* 58 punktas).

143 Kaip teisingai pabrėžia Komisija, iš bylos medžiagos yra aišku, kad ieškovė, kuri tvirtina, jog neturi aptariamų produktų išmuitinimo patirties, taip pat, kad kilo

Reglamento Nr. 3319/94 taikymui būdingų sunkumų, ne tik neprašė savo muitinės tarpininkų patarimo, bet jiems davė tikslius nurodymus. Reikia priminti, kad ginčijamame sprendime Komisija nevengė paaiškinti priežasčių, dėl kurių ieškovė turėjo turėti abejonių, susijusių su tiksliu nuostatų, dėl kurių neįvykdymo galėjo susidaryti skola muitinei, taikymu (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 92 punkte minėto sprendimo *Kaufring ir kt. prieš Komisiją* 296 punktą).

144 Be to, ieškovės klaida išrašant šias sąskaitas taip pat rodo jos rūpestingumo trūkumą.

145 Tačiau ieškovė neturėtų būti apkaltinta nepasinaudojusi Reglamento Nr. 384/96 11 straipsnio 8 dalies jai suteikta galimybe. Iš tiesų peržiūros procedūra taikoma, jei pasikeičia duomenys, kurių pagrindu buvo nustatytos antidempingo muitus nustatančiame reglamente taikomos vertės. Taigi jos tikslas yra nustatytus muitus pritaikyti prie faktorių, dėl kurių jie atsirado, pokyčių, taip preziumuojant, kad šie faktoriai pasikeitė (2000 m. birželio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Medici Grimm prieš Tarybą*, T-7/99, Rink. p. II-2671, 82 punktas).

146 Įvertinus ieškovės veiksmų vykdant aptariamas operacijas visumą, negalima teigti, kad jie buvo atlikti pakankamai rūpestingai.

147 Iš to yra aišku, kad Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, ginčijamame sprendime nuspręsdama, jog sąlyga, susijusi su akivaizdaus ieškovės aplaidumo

nebuvimu, nebuvo įvykdyta. Todėl antrojo pagrindo trečia dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

148 Be to, iš Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio teksto aišku, kad importo muito grąžinimas paremtas dviem kumuliacinėmis sąlygomis, tai yra, pirma, ypatigos padėties buvimu ir, antra, suinteresuotosios šalies akivaizdaus aplaidumo ir apgaulės nebuvimu. Todėl pakanka, kad viena iš dviejų sąlygų nebūtų įvykdyta, jog būtų atsisakyta grąžinti muitą (šio sprendimo 92 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 87 punktas; 2004 m. vasario 12 d. Sprendimo *Aslantrans prieš Komisiją*, T-282/01, Rink. p. II-693, 53 punktas; šio sprendimo 137 punkte minėto sprendimo *Gondrand Frères prieš Komisiją* 57 punktas).

149 Neįvykdžius sąlygos, susijusios su akivaizdžiu aplaidumu, nereikia nagrinėti antrojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su ypatingos padėties buvimu.

150 Todėl reikia atmesti antrąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su pareigos motyvuoti pažeidimu

Šalių argumentai

151 Ieškovė tvirtina, kad Komisija neįvykdė pareigos motyvuoti, kuri jai nustatyta EB 253 straipsnyje.

152 Tiksliau ieškovė priekaištauja Komisijai, kad ji nenurodė priežasčių, dėl kurių ginčijamuose sprendimuose neįvertino aplinkybės, jog antidempingą reglamentuojantys teisės aktai nebuvo apeiti. Ieškovė teigia, kad netiesioginio sąskaitų pateikimo situacija, jos teigimu, dirbtinai sukurta dėl muitinės tarpininkų klaidos, savaime negali pateisinti specialaus mokesčio taikymo, numatyto Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrojoje pastraipoje.

153 Ieškovė tęsia nurodydama, kad Muitinės kodekso 239 straipsnis yra lygybės išlyga, skirta taikyti esant aplinkybėms, kai būtų neteisinga vienam ūkio subjektui uždėti naštą, pavyzdžiui, specialų mokestį, kuri paprastai nepatiriama. Ji priduria, kad ginčijami sprendimai neturėtų būti laikomi pagrįstais, nes nesant *Cogema* ir *SCAC* klaidos jai neturėtų būti taikomas specialus mokestis. Nepatikslindama, kokiu atveju šie sprendimai būtų pagrįsti, Komisija neįvykdė pareigos motyvuoti.

154 Galiausiai ieškovė teigia, kad Komisija, pati manydama, jog bylos REM 1/98 negalima palyginti su bylomis REM 02/02 ir 03/02, nepaaiškino priežasties, dėl kurios byloje REM 1/98, priešingai šiose bylose priimtai pozicijai, ji atsižvelgė į aplinkybę, kad importo kaina buvo didesnė nei minimali kaina, nustatyta Reglamente Nr. 3319/94.

155 Komisija šiuo klausimu vėl rėmėsi dviem argumentais, kuriuos ji išdėstė dėl antrojo pagrindo pirmos dalies, susijusius su tariama muitinės tarpininkų klaida ir su šios bylos palyginimu su byla REM 1/98.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

156 Pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką EB 253 straipsnyje numatytas motyvavimas reiškia, kad institucijos, akto autorės, pagrindimas turi būti aiškus ir nedviprasmis, kad leistų suinteresuotiesiems asmenims susipažinti su priimtą priemonę pateisinančiais motyvais ir apginti savo teises, o teismams – vykdyti kontrolę. Tačiau motyvavimas neturi apimti visų susijusių fakto ir teisės elementų. Iš tiesų tai, ar sprendimo motyvavimas atitinka šiuos reikalavimus, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į akto formuluotę, bet ir į jo kontekstą bei atitinkamą sritį reglamentuojančių teisės normų visumą (žr. šio sprendimo 92 punkte minėto sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 92 punktą ir ten nurodomą teismų praktiką).

157 Kalbant apie sprendimus atmesti prašymus atsisakyti išieškoti muitus taikant Muitinės kodekso 239 straipsnį, reikėtų pažymėti, kad Komisijai nustatyta pareiga motyvuoti reiškia paaiškinti priežastis, dėl kurių minėtoje nuostatoje numatytos sąlygos nebuvo įvykdytos.

158 Skaitant ginčijamus sprendimus yra aišku, kad Komisija aiškiai išdėstė priežastis, dėl kurių nusprendė, kad Muitinės kodekso 239 straipsnyje numatytos sąlygos nebuvo įvykdytos. Pakanka konstatuoti, kad Komisija atitinkamai sprendimo REM 02/02 35–68 dalyse (10–21 puslapiai) ir 69–86 dalyse (21–26 puslapiai), kiek tai susiję su byla T-134/03, išdėstė, kaip sąlygos, susijusios su ypatinga padėtimi ir akivaizdaus aplaidumo nebuvimu, nebuvo įvykdytos. Ji tą patį padarė sprendimo

REM 03/02, dėl kurio buvo pradėta byla T-135/03, 34–65 dalyse (10–21 puslapiai) ir 66–80 dalyse (21–25 puslapiai).

159 Papildomai Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad jis galėjo kontroliuoti ginčijamų sprendimų teisėtumą. Jis taip pat teigia, kad iš administracinės procedūros medžiagos, tai pat iš ieškinio, dubliko ir posėdžio yra aišku, jog ieškovė puikiai suprato tiek neigiamo sprendimo projektus, tiek ginčijamą sprendimą ir galėjo pateikti rimtų bei detalių argumetų, susijusių su esme, pagrįsdama savo prašymą atsisakyti išieškoti, o vėliau ir ieškinius dėl ginčijamų sprendimų panaikinimo.

160 Šiomis aplinkybėmis trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

161 Iš to, kas išdėstyta, yra aišku, kad ieškinys turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

162 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šios reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinius.

2. Nurodyti ieškovei padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Vesterdorf Cooke García-Valdecasas

Labucka Trstenjak

Paskelbta 2005 m. rugsėjo 27 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris Pirmininkas

H. Jung B. Vesterdorf